

Om 'Pejlemærker' af Britta Kjærulff, juli/august 2016

I begyndelsen af marts 2016 blev jeg kontaktet af lederen dengang af plejehjemmet, der var under opførelse. Ane Frische spurgte, om jeg havde lyst til at udsmykke nogle vægge når håndværkerne var færdige med byggeriet af det 3 etagers nye plejehjem. Vi aftalte et møde, hvor jeg kunne bese stedet.

Jeg fik et godt indtryk af stedet, selv om man overalt var i fuld gang med mørtel, maling, stiger og spande. Det ville blive et lyst og venligt sted, og jeg sagde ja tak til opgaven. Dog havde jeg et par udstillinger at sætte op i perioden, og en rejse til Algeriet i april kunne ikke udsættes. Men jeg fik frie hænder og kunne arbejde i det tempo, der passede mig – og jeg var glad for opgaven.

Jeg havde dog visse betænkeligheder: kunne jeg klare det? Det drejede sig om rigtig mange vægflader, og jeg er en gammel dame nær de 80. Der måtte ikke slås søm i væggene eller sættes lister op til billeder, og jeg havde ikke før prøvet at male direkte på en væg. Jeg har arbejdet med maleri på lærred og papir, men har størst erfaring inden for medier som grafik, fotografi, vævning og skulptur.

Mens håndværkerne var i arbejde, gjorde jeg mange forsøg med farver, papir og lim. Det var vigtigt for mig at tage hensyn til plejehjemmets indretning og farveholdning, så helheden kunne blive harmonisk og venlig i et tidløst design. Mange skitser måtte jeg kassere, før jeg besluttede at anvende tapet, som jeg kunne skære ud i kvadrater i flere forskellige størrelser, indfarve og male på mange forskellige måder.

Det var sjovt at gå på jagt i de mange farve- og tapetbutikker for at finde de helt rigtige tapetrester. Nogle ruller helt hvidt tapet med strukturer kunne jeg farve ind med akrylfarver, men endnu mere spændende var det at finde tapetrester og bøger med tapetprøver, som kunne skæres til. Der var mange både smukke og sjove motiver, som gav inspiration til den videre behandling med pensler, klude, træpinde og svampe. Hvert billede har været igennem mange processer, og der er ikke to ens billeder.

Arbejdet med bemalingen af tapeterne foregik i Mantziusgårdens grafiske værksted. Her har jeg været leder lige siden 1978, og jeg var glad for at kunne bruge det store lange bord, når der skulle skæres og males. Her var også plads til at lægge de våde billeder til tørre på aviser overalt i værkstedet. En gammel radio sørgede for god musik til arbejdet, og penslen med maling svingede i takt til musikken. Det var en skøn fornemmelse at se det skride frem og være i en helt anden verden. Jeg blev ved lige til jeg var tilfreds og kom ofte først hjem ved midnatstid.

Næste morgen var billederne tørre og kunne lægges frem på bordpladen og ordnes efter størrelse og funktion. Små billeder kunne pusles sammen i en montage og blive til et stort billede; de større blev ordnet i grupper, så de kunne passe til væggene de forskellige steder. I stueetagen var farverne mest i rødbrune nuancer, og her var det ledelsens ønske, at billederne skulle danne en harmonisk overgang fra den gamle og bevarede bygning til det nye plejehjem. Jeg fik nogle tapetrester til at indfarve og bruge sammen med tapet med strukturmønster i matchende farver.

På 1. og 2. etage var nogle af væggene malet i grønlige, gule og blågrønne farver. Jeg skulle dekorere de hvide vægge i gange og små opholdsrum, og jeg valgte at lade billederne være i farver, der passede både til de eksisterende malede vægge, men også til de møbler, der nu var kommet ind. Et sted var der sat en knaldrød hvilestol ind, og her blev klistret de billeder op, som passede til stolen. Et andet sted var der sat en plastikrose i orange og rosa farver i en vase på et rundt bord. Væggen her blev forsynet med en gruppe billeder med tre lyserøde og tolv i grønlig farver – pænt matchende alt det grønne uden for vinduet.

Både de små og de større billeder valgte jeg at sætte op med mellemrum imellem dem, så man kan se den hvide væg. Det giver et lettere og lysere indtryk end hvis det var ét stort billede. Jeg brugte en rigtig stærk og holdbar tapetklister. Før opsætningen med klister var det nødvendigt at måle op, for når billederne først er sat op, kan de ikke flyttes. Derfor blev alle billederne prøveopsat med tape på bagsiden. Så satte jeg tape rundt om alle hjørnerne, så jeg kunne se placeringen, når billedet blev forsynet med klister. Herefter blev tapen fjernet. Det var et større arbejde med målestok og tålmodighed, men ofte var øjemålet det bedste.

Både personalet og husets beboere var glade for at få farver på de hvide vægge, og det var rart med lidt ros og begejstring. Det var især godt at få bekræftet, hvor meget det betyder, at der er afveksling i gange og rum. Med billeder på væggene kan beboerne bedre finde ud af, hvor de bor og finde frem til deres stue. Det var derfor helt naturligt at kalde udsmykningen af Frydenholm "Pejlemærker".

Det var min plan at blive færdig med projektet inden indvielsen 22. juni. Kun det lille rum ind til den gamle bygning manglede farver på de hvide vægge. For at matche det røde gulv havde jeg købt nogle nye tuschpenne i tre røde nuancer og havde farvelagt i alt 24 små billeder til to af væggene. Jeg glædede mig til at få dem sat op, men det viste sig desværre, at de røde farver ikke var vandbestandige, så jeg stod pludselig med ti røde fingre, da billederne skulle klistres fast. Billederne kunne ikke reddes med lak eller akryl – de smittede stadig af. Der var ikke andet at gøre end at gå i gang med at lave en ny portion billeder med gode, vaskbare akrylfarver.

Det har været en rigtig spændende opgave, og jeg er glad for, at man havde valgt mig. Det var spændende at træffe de ældre mennesker og få indblik i deres verden. Nogle var endda yngre med mig, men ikke i stand til at klare sig uden hjælp. Der var en god stemning alle steder, og man spiste og hyggede sig i de mange opholdssteder med TV, kvalitetsmøbler og gode siddepladser. Personalet var til stede, når der var behov for hjælp, og man kunne altid få sig en kop kaffe og en snak.

Det blev en festlig indvielse med mange besøgende. Vejret var herligt, og der blev holdt taler af borgmesteren og mange andre med stor tak til højre og venstre. Både gæster og personale kunne samles ved pyntede borde i gården og nyde traktementet og den levende musik.

Mange har spurgt mig, om der kunne blive lejlighed til at få min udsmykning at se. 47 vægflader er dekoreret med i alt 347 små og store billeder. Jeg har glædet mig til at vise rundt og fortælle om mine oplevelser med udsmykningen af dette dejlige plejehjem. Tak for opgaven og tillykke med det!